

N:o 3.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 februari 1900.
— — — — Andra Kammaren den 14 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående af Riksdagen beslutade
ändringar i rikets grundlagar.*

(Konstitutionsutskottets memorial n:o 1.)

Till Konungen.

Vid numera företagen pröfning af här nedan omnämnda, till slutligt afgörande vid innevarande riksdag lagligen beredda förslag till ändringar i rikets grundlagar har Riksdagen för sin del godkänt och antagit följande förslag, nemligen:

- 1:o) om ändrad lydelse af §§ 5, 6 och 42 regeringsformen;
- 2:o) om ändrad lydelse af §§ 10, 20, 32, 33, 34, 37 och 45 riksdagsordningen;
- 3:o) om ändrad lydelse af § 15 riksdagsordningen;
- 4:o) om ändrad lydelse af §§ 16, 18 och 25 riksdagsordningen;
- 5:o) om ändrad lydelse af §§ 1 och 5 tryckfrihetsförordningen;
- 6:o) om ändrad lydelse af 2 § 4:o tryckfrihetsförordningen;
- 7:o) om ändrad lydelse af 3 § 13:o tryckfrihetsförordningen.

Enligt de af Riksdagen sålunda fattade beslut skulle förenämnda grundlagsparagrafer i nedanskrifna delar erhålla följande lydelse:

1:o §§ 5, 6 och 42 *regeringsformen*:

Regeringsformen.

§ 5.

Statsrådet skall bestå af elfva ledamöter, bland hvilka Konungen utnämne en att vara statsminister och statsrådets främste ledamot. Dessa ega att alla i statsrådet förekommande ärenden öfvervara. Ej må fader och son eller bröder på en gång vara ledamöter af statsrådet.

§ 6.

Af statsrådets ledamöter skola åtta vara chefer och föredragande, hvar för sitt departement, nemligen:

ministern för utrikes ärendena för utrikes-departementet;

en chef för justitie-departementet;

en för landtförsvars-departementet, hvilken tillika vare Konungens rådgifvare i kommandomål för armén;

en för sjöförsvars-departementet, hvilken tillika vare Konungens rådgifvare i kommandomål för flottan;

en för civil-departementet;

en för jordbruks-departementet;

en för finans-departementet; samt

en för ecklesiastik-departementet.

Den närmare fördelningen af ärendena, departementen emellan, bestämmes af Konungen genom en särskildt utfärdad, offentligen kungjord stadga.

Bland de tre statsråden utan departement böra minst två hafva förvaltadt civil beställning.

§ 42.

Skulle den olycka tima, att hela Konungahuset, inom hvilket arfsrätten till riket räknas, på manliga sidan utginge, då förvalte äfven stats-

rådet regeringen med den magt, 39 § stadgar, intill dess Riksdagen hinner sammankomma och ett nytt Konungahus utkora, samt den valde Konungen regeringen tillträdt.

* * *

2:o) §§ 10, 20, 32, 33, 34, 37 och 45 riksdagsordningen:

I.

Riksdagsordningen.

§ 10.

För den, som blifvit till ledamot i Första Kammaren utsedd, utfärdas vid valförrättningens slut fullmakt i två exemplar, af hvilka det ena öfverlemnas åt den valde och det andra insändes till Justitie-departementet. Fullmagterne, som, när valet verkstälts af landsting, underskrifvas af dess ordförande, med kontrasignation af landstingets sekreterare, och, då valet skett af stad, undertecknas af stadsfullmäktiges ordförande jemte två af desse fullmäktige, böra hafva följande lydelse:

»I kraft af det riksdagsmannaval, som af N. N. landsting (stadsfullmäktige i N. N. stad) blifvit den — — förrättadt, varder N. N. härigenom befullmäktigad att för en tid af nio år från nämnde dag vara ledamot af Riksdagens Första Kammare.» Ort och tid.

§ 20.

För den, som blifvit utsedd till ledamot i Andra Kammaren, utfärdas ofördröjligen fullmakt i två exemplar, underskrifna för valkrets å landet af domhafvanden, för stad, som ensam sänder riksdagsman, af stadens magistrat, och för valkrets, som består af flera städer, af den magistrat, som valet slutligen handlagt; och skall det ena exemplaret öfverlemnas åt den valde och det andra insändas till Justitie-departementet. Fullmagterne böra hafva följande lydelse:

»Vid riksdagsmannaval, som den — — hållits i N. N. domsaga»

(»N. N. valdistrikt af N. N. domsaga») eller »i N. N. stad» (»städer»), »har N. N. blifvit utsedd till ledamot af Riksdagens Andra Kammare för en tid af tre år, räknade från och med den 1 januari nästkommande år» (eller om valet hållits efter treårsperiodens början: »för tiden till den 1 januari år — —»), hvarom detta länder till bevis och fullmagt.» Ort och tid.

§ 32.

1. Innan Riksdagen sammanträder, företages inför chefen för Justitie-departementet, eller den Konungen i hans ställe förordnar, i närvaro af tre bland de af Riksdagen valde Fullmäktige i Riksbanken och tre bland Fullmäktige i Riksgäldskontoret granskning af de till Justitie-departementet inkomna, för Riksdagens ledamöter utfärdade fullmagter. Denna granskning, som har till föremål att undersöka, huruvida fullmagterne blifvit i föreskrifven form utfärdade, skall vara fulländad sist å dagen före riksdagens början. Inkommer fullmagt efter riksdagens början, skall sådan granskning, som nyss är sagd, genast verkställas.

2. Hvardera Kammaren tillkommer dock sedan att pröfva behörigheten till riksdagsmannakallets utöfvande, ej mindre för sådana dess medlemmar, hvilkas fullmagter ej blifvit godkända, än äfven för dem, emot hvilka eljest, till följd af denna grundlag, anmärkning förekommer. Den, om hvars riksdagsmannarätt fråga är hos Kammare väckt, bibehåller emellertid sin befattning såsom ledamot i Kammaren, intill dess han blifvit dertill obehörig förklarad.

II.

Riksdagsordningen.

§ 33.

1. Så snart Riksdagen sammanträdt och berättelse om förloppet af den i nästföregående paragraf mom. 1 föreskrifna granskning blifvit af chefen för Justitie-departementet, eller den i hans ställe förordnad är, meddelad Kamrarna, hvar i hvad dess ledamöter angår, låte Konungen

för hvardera Kammaren tillkännagifva, hvilken bland dess ledamöter förordnats till talman och hvilken till vice talman.

2. Då i något af de fall, som i 91, 92, 93 och 94 §§ regeringsformen omförmälas, Riksdagen på de i samma grundlags 95 § nämnde vederbörandes kallelse sammanträder, eger hvardera Kammaren att, inom sig, välja talman och vice talman.

3. Innan sådant tillkännagifvande, hvarom i mom. 1 förmäles, eller val enligt mom. 2 egt rum, föres i hvardera Kammaren ordet af den derstädes närvarande ledamot, som de flesta riksdagar bevisstat, och, der två eller flere ledamöter i lika många riksdagar deltagit, den af dem, som är till lefnadsåren äldst.

4. Vid samtidigt förfall för både talmannen och vice talmannen i någon af Riksdagens Kamrar utses under enahanda ordförandeskap, som nyss är nämndt, en af Kammarens öfriga ledamöter att tjenstgöra såsom talman, till dess förfallet upphört.

III.

Riksdagsordningen.

§ 34.

Konungen låter offentligen kungöra den af Honom för riksdags öppnande bestämda tid, som ej må utsättas senare än å andra söckendagen efter riksdags början. På den tid skola riksdagsmännen, sedan gudstjenst med dem hållen är, sammankomma på rikssalen, der Konungen eller, då Han så för godt finner, statsministern eller annan statsrådsledamot förer ordet. Vid detta tillfälle låter Konungen meddela lagtima Riksdag berättelse om hvad i rikets styrelse sedan nästföregående lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, äfvensom till Riksdagen i två exemplar, deraf ett tillställes hvardera Kammaren, öfverlemna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof, innefattande äfven förslag rörande sättet att genom bevillningar fylla hvad staten utöfver de ordinarie inkomsterna erfordrar; men om Riksdagen urtima är, kungöres för densamma anledningen till dess sammankallande och aflemnas de förslag och framställningar, hvilka skola blifva föremål för Kamrarnas öfverläggningar; Konungen dock obetaget att sedermera äfven andra förslag framställa.

Då Konungen, på sätt nu är sagdt, riksdag öppnat, framföre, vid samma tillfälle, Kamrarnas talmän till Konungen, i Kamrarnas namn, deras undersåtliga vördnad.

IV.

Riksdagsordningen.

§ 37.

1. Å hvarje lagtima riksdag skola, inom sex dagar efter dess öppnande, tillsättas: ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott samt ett lagutskott. Dessa Riksdagens ständiga utskott skola bestå: konstitutionsutskottet af tjugo, statsutskottet af tjugo-fyra, bevillningsutskottet af tjugo, bankoutskottet af sexton och lagutskottet af sexton ledamöter, hvilka hvardera Kammaren till halfva antalet inom sig väljer antingen omedelbart eller, om Kammaren så beslutar, genom elektor; ankommande på Kamrarnas sammanstämmade beslut att, när sådant finnes vara af nöden, tillsätta särskildt utskott för upptagande af fråga, som tillhör ständigt utskotts behandling, så ock att, derest utskott anmäler behof af förstärkning i ledamöternas antal, sådant bevilja.

2. Hvardera Kammaren eger ock inom sig utse suppleanter, att, vid inträffadt förfall för utskottsledamöter, i deras ställe inträda.

3. Derest i någondera Kammaren fråga väckes, som icke tillhör förenämnda utskotts behandling, men är af beskaffenhet att utskotts yttrande deröfver erfordras, skall för frågans beredande ett tillfälligt utskott, bestående af så många ledamöter, som Kammaren nödigt aktar, inom Kammaren tillsättas.

4. Å urtima riksdag skola ej flera utskott tillsättas, än som erfordras för beredning af de dervid, enligt 2 §, förekommande ärenden.

§ 45.

1. Alla utskott skola inom två dagar från den, då de blifvit utsedde, sammanträda. De böra, så fort sig göra låter, afgifva de yttranden, som på dem ankomma.

2. Har ledamot af utskott tre gånger å rad, utan laga förfall, från utskottets sammanträden sig afhållit, bör ordföranden hos vederbörande Kammare sådant anmäla, på det annan ledamot i utskottet må i föreskrifven ordning inväljas.

* * *

3:o) § 15 riksdagsordningen:

Riksdagsordningen.

§ 15.

1. Val af riksdagsmän i Andra Kammaren verkställas under september månad året näst före början af de tre år, för hvilka valen gälla.

2. Förordnar Konungen nya val eller afgår eljest riksdagsman för Andra Kammaren innan den tid, för hvilken han blifvit vald, till ändalupit, verkställas ofördröjligen inom den valkrets, som utsett den afgångne, nytt val för den återstående tiden.

* * *

4:o) §§ 16, 18 och 25 riksdagsordningen:

I.

Riksdagsordningen.

§ 16.

1. Å landet väljes — — — — — största folkmängden eger.
2. I de valkretsar — — — — — största folkmängden eger.
3. Kommuner, som hafva att gemensamt välja riksdagsman, ega dock begagna det omedelbara valsättet, derest af de röstberättigade så beslutas. Då förslag härom af de röstberättigade i en kommun väckes medelst beslut, fattadt inför kommunalstämmas ordförande eller magistrat, varder sådant meddeladt Konungens Befallningshafvande, som från öfriga till valkretsen hörande kommuner infordrar de röstberättigades

röster och utfärdar kungörelse om utgången, efter thy som de flesta afgifna rösterna varit för bifall eller afslag. I sistnämnda fall kan frågan icke förr, än en tid af fem år derefter förflutit, å nyo upptagas. Beslutas åter förändringen, träder den i kraft vid det val, som näst efter en månad från kungörelsens utfärdande inträffar, och gäller för en tid af minst fem år, hvarefter beslut om dess upphörande kan på lika sätt som om dess införande fattas.

Vid de omedelbara valen afgifvas rösterna, särskildt för hvarje kommun, inför kommunalstämmas ordförande eller magistrat; och skola för rösternas sammanräknande och fullmagts utfärdande åt den, som de flesta rösterna erhållit, valprotokollen insändas, för kommunerna å landet till domhufvanden och för städerna till magistraten i den stad, som största folkmängden eger.

4. I stad, der magistrat ej finnes, skall den för sådan stad särskildt tillsatta styrelse eller dess ordförande taga den befattning med riksdagsmannaval, som enligt denna § samt §§ 18, 20 och 22 tillhör magistrat eller dess ordförande.

5. I stad, som har att ensam sända en eller flere riksdagsmän, förrättas valen omedelbart inför magistraten; och må, der flere riksdagsmän skola utses, staden, på sätt om val till stadsfullmäktige är stadgadt, kunna indelas i valkretsar.

II.

Riksdagsordningen.

§ 16.

1. Å landet väljes — — — — — största folkmängden eger.

2. I de valkretsar — — — — — största folkmängden eger.

3. Kommuner, som hafva att gemensamt välja riksdagsman, ega dock begagna det omedelbara valsättet, derest flertalet af de röstberättigade så beslutar. Då förslag härom af de röstberättigade i eu kommun väckes medelst beslut, fattadt inför kommunalstämmas ordförande eller magistrat, varder sådant meddeladt Konungens Befallningshafvande, som från öfriga till valkretsen hörande kommuner infordrar de röstberättigades röster och

utfärdar kungörelse om utgången, efter thy som de flesta afgifna rösterna varit för bifall eller afslag. I sistnämnda fall kan frågan icke förr, än en tid af fem år derefter förflutit, å nyo upptagas. Beslutas åter förändringen, träder den i kraft vid det val, som näst efter en månad från kungörelsens utfärdande inträffar, och gäller för en tid af minst fem år, hvarefter beslut om dess upphörande kan på lika sätt som om dess införande fattas.

Vid de omedelbara valen afgifvas rösterna, särskildt för hvarje kommun, inför kommunalstämmas ordförande eller magistrat; och skola för rösternas sammanräknande och fullmagts utfärdande åt den, som de flesta rösterna erhållit, valprotokollen insändas, för kommunerna å landet till domhafvanden och för städerna till magistraten i den stad, som största folkmängden eger. Vid dessa protokolls affattande böra till ledning tjena formulär, som af Konungen fastställas.

4 I stad, der magistrat ej finnes, skall den för sådan stad särskildt tillsatta styrelse eller dess ordförande taga den befattning med riksdagsmannaval, som enligt denna § samt §§ 18, 20 och 22 tillhör magistrat eller dess ordförande.

5. I stad, som har att ensam sända en eller flere riksdagsmän, förrättas valen omedelbart inför magistraten; och må, der flere riksdagsmän skola utses, staden, på sätt om val till stadsfullmäktige är stadgadt, kunna indelas i valkretsar.

§ 18.

Konungens Befallningshafvande åligger att, när val till riksdagsmän i Andra Kammaren erfordras, derom underrätta vederbörande valförrättare, som låter tid och ort för valet i kyrkorna kungöra, med särskild föreskrift att elektorsval, der det eger rum, skall hållas minst åtta dagar före riksdagsmannavalet. Skulle i någon församling offentlig gudstjenst ej förrättas å söndag, då kungörelsen bör uppläsas, skall, på presterskapets anmodan, vederbörande kronobetjent kungörelsen skyndsamt kringvända.

För kallelse till elektorsval gäller i tillämpliga delar hvad om kallelse till kommunalstämma och allmän rådstuga stadgadt är.

Der elektorsval hållet är, skall ordföranden i kommunalstämma eller i magistrat, som valet förrättat, åt den eller dem, som fått elektors-

befattning sig uppdragen, såsom fullmagt meddela till rättigheten bestyrkt utdrag af valprotokollet. Vid detta protokolls affattande bör till ledning tjena formulär, som af Konungen fastställes.

III.

Riksdagsordningen.

§ 18.

Konungens Befallningshafvande åligger att, när val till riksdagsman i Andra Kammaren erfordras, derom underrätta vederbörande valförrättare, som låter tid och ort för valet i kyrkorna kungöra, med särskild föreskrift att elektorsval, der det eger rum, skall hållas minst åtta dagar före riksdagsmannavalet. Skulle i någon församling offentlig gudstjenst ej förrättas å söndag, då kungörelsen bör uppläsas, skall, på presterskapets anmodan, vederbörande kronobetjent kungörelsen skyndsamt kringvända. I kungörelse om omedelbart val i valkrets, som utgöres af två eller flera kommuner, erinras om valprotokollens ofördröjliga insändande till valförrättaren och om dagen för rösternas sammanräknande.

För kallelse till elektorsval gäller i tillämpliga delar hvad om kallelse till kommunalstämma och allmän rådstuga stadgadt är.

Der elektorsval hållet är, skall ordföranden i kommunalstämma eller i magistrat, som valet förrättat, åt den eller dem, som fått elektorsbefattning sig uppdragen, såsom fullmagt meddela till rättigheten bestyrkt utdrag af valprotokollet.

IV.

Riksdagsordningen.

§ 25.

Befinnes vid riksdagmannaval, hvilka böra med slutna sedlar förrättas, valsedel lyda å person, som ej är valbar, eller på flera eller färre, än som vid valtillfället böra väljas, eller innefattar valsedel någon tve-

tydighet i anseende till den eller de valdes namn, skall samma sedel anses ogild.

Äro valsedlar till större antal än hälften ogilda och finnes det inverka på valets utgång, varde nytt val anställt.

Valsedlar, som vid elektors- eller riksdagsmannaval afgifvits, skola af valets förrättare inläggas under försegling och förvaras, till dess riksdagsmannavalets giltighet vederbörligen afgjorts.

* * *

I händelse Eders Kongl. Maj:t täckes godkänna ofvanstående särskilda förslag till ändrad lydelse af §§ 16 och 18 riksdagsordningen, böra dessa paragrafer erhålla följande affattning:

Riksdagsordningen.

§ 16.

1. Å landes väljes — — — — — största folkmängden eger.
2. I de valkretsar — — — — — största folkmängden eger.

3. Kommuner, som hafva att gemensamt välja riksdagsman, ega dock begagna det omedelbara valsättet, derest af de röstberättigade så beslutas. Då förslag härom af de röstberättigade i en kommun väckes medelst beslut, fattadt inför kommunalstämmas ordförande eller magistrat, varder sådant meddeladt Konungens Befallningshafvande, som från öfriga till valkretsen hörande kommuner inforrdar de röstberättigades röster och utfärdar kungörelse om utgången, efter thy som de flesta afgifna rösterna varit för bifall eller afslag. I sistnämnda fall kan frågan icke förr, än en tid af fem år derefter förflutit, å nyo upptagas. Beslutas åter förändringen, träder den i kraft vid det val, som näst efter en månad från kungörelsens utfärdande inträffar, och gäller för en tid af minst fem år, hvarefter beslut om dess upphörande kan på lika sätt som om dess införande fattas.

Vid de omedelbara valen afgifvas rösterna, särskildt för hvarje kommun, inför kommunalstämmas ordförande eller magistrat; och skola för rösternas sammanräknande och fullmagts utfärdande åt den, som de

flesta rösterna erhållit, valprotokollen insändas, för kommunerna å landet till domhafvanden och för städerna till magistraten i den stad, som största folkmängden eger. Vid dessa protokolls affattande böra till ledning tjena formulär, som af Konungen fastställas.

4. I stad, der magistrat ej finnes, skall den för sådan stad särskildt tillsätta styrelse eller dess ordförande taga den befattning med riksdagsmannaval, som enligt denna § samt §§ 18, 20 och 22 tillhör magistrat eller dess ordförande.

5. I stad, som har att ensam sända en eller flere riksdagsmän, förrättas valen omedelbart inför magistraten; och må, der flere riksdagsmän skola utses, staden, på sätt om val till stadsfullmäktige är stadgadt, kunna indelas i valkretsar.

§ 18.

Konungens Befallningshafvande åligger att, när val till riksdagsman i Andra Kammaren erfordras, derom underrätta vederbörande valförrättare, som låter tid och ort för valet i kyrkorna kungöra, med särskild föreskrift att elektorval, der det eger rum, skall hållas minst åtta dagar före riksdagsmannavalet. Skulle i någon församling offentlig gudstjenst ej förrättas å söndag, då kungörelsen bör uppläsas, skall, på presterskapets anmodan, vederbörande kronobetjent kungörelsen skyndsamt kring-sända. I kungörelse om omedelbart val i valkrets, som utgöres af två eller flera kommuner, erinras om valprotokollens ofördröjliga insändande till valförrättaren och om dagen för rösternas sammanräknande.

För kallelse till elektorval gäller i tillämpliga delar hvad om kallelse till kommunalstämma och allmän rådstuga stadgadt är.

Der elektorval hållet är, skall ordföranden i kommunalstämma eller i magistrat, som valet förrättat, åt den eller dem, som fått elektorbefattning sig uppdragen, såsom fullmagt meddela till rigtigheten bestyrkt utdrag af valprotokollet. Vid detta protokolls affattande bör till ledning tjena formulär, som af Konungen fastställes.

5:o) §§ 1 och 5 tryckfrihetsförordningen:

Tryckfrihetsförordningen.

§ 1.

5:o. Privilegier å boktryckeri skola ej erfordras, utan stånde hvar och en fritt att, utan hinder af någon särskild författning, äldre privilegier eller något boktryckerireglemente, samt utan att vara underkastad någon skråordning, anlägga sådana tryckerier, af hvad beskaffenhet eller vidd honom tjenligt synes, uti stad eller inom ett afstånd derifrån af högst en half mil eller uti köping.

Då boktryckeri anlägges å ort, som lyder under landsrätt, skola i alla mål, som boktryckningen röra, boktryckare, arbetare i tryckeriet samt der tryckta skrifterns författare och utgifvare lyda under rådstufvurätten i den stad, der länets styrelse har sitt säte.

Den nytt boktryckeri inrättar, åligger att sist fjorton dagar, innan någon skrift derifrån utgifves, så väl hos magistraten i den stad, hvaruti boktryckeriet anlägges, eller under hvars domsrätt han såsom boktryckare skall lyda, som ock hos Konungens Befallningshafvande i länet skriftligen tillkännagifva, att och hvarest han boktryckeri anlagt. Der boktryckeri ombyter egare, åligge den nye egaren att, innan någon skrift utgifves, göra så beskaffad anmälan, som nu sagd är. I båda fallen åligger det Konungens Befallningshafvande, sedan behörig anmälan hos honom blifvit gjord, att genast eller med först omgående post derom underrätta chefen för Justitie-departementet. Anlägges eller öfvertages boktryckeri utan föreskrifven anmälan, plikte boktryckaren etthundra riksdaler. Utgifves från ett icke behörigen anmäldt tryckeri någon brottslig skrift, vare boktryckaren, jemte författaren, underkastad lika straff och ansvar för skriftens innehåll och skrifart.

§ 5.

2:o. Derefter ega parterna välja hvar sina fyra och domstolen fem, tillsammans tretton, i staden eller inom länet boende, för medborger-

lig dygd väl kända personer, af hvilka, sedan de efter lag blifvit af domstolen ojäfviga förklarade, en ibland de af vederparten och en ibland de af domstolen nämnda personer, bör af hvardera parten utan anförda skäl uteslutas.

6:o. Förbrytelser emot denna lag upptagas vid rådstufvurätten i den stad, der skrift, som föranledt åtal, blifvit tryckt, eller, om den blifvit tryckt å ort, som lyder under landsrätt, vid rådstufvurätten i den stad, der länets styrelse har sitt säte. Stämningstid vare åtta dagar. Uppstår fråga om boktryckares eller författares af en tryckt skrift tilltalande eller hörande, böra han eller de vid rätten personligen till svar stånda, men åtnjute i öfrigt deras rättegångsförmåner, enligt allmän lag och särskilda författningar, uti allt hvad genom detta förordnande icke uttryckligen annorlunda stadgadt är.

8:o. Finner chefen för Justitie-departementet eller hans ombud sig befogad att, på de grunder för qvarstad å tryckt skrift, här ofvan stadgade äro, förordna eller äska, det någon skrift med qvarstad beläggas må, vare han eller det berättigad att sådan qvarstad erhålla medelst skyndsam handräckning, som ej får vägras af Konungens Befallningshafvande, magistrat eller kronobetjent; börande öfver förloppet af qvarstadsförrättningen och orsakerna dertill, samt i afseende på den åklagade skriften, om och huru många exemplar då ännu finnas uti boktryckarens värjo, anteckning trefaldt författas, hvaraf den ena tillstalles chefen för Justitie-departementet eller hans ombud, den andra magistraten i den stad, under hvilkens rådstufvurätt boktryckeriet, enligt § 1, lyder, och den tredje boktryckaren. Magistraten vare pliktig att, vid ansvar såsom för embetsförsummelse, med näst afgående post, en afskrift af denna anteckning till Justitiekansleren insända. I Stockholm varde samma anteckning, genast eller sist inom nästföljande dags utgång, till Justitiekansleren aflemnad. Justitiekansleren må sedermera, i Stockholm, inom åtta dagar, och i landsorterna, allra sist inom trenne veckor, efter det qvarstaden lagd blifvit, hafva hänvist målet till vederbörlig domstol och aktor förordnat, då domstolen, sist inom åtta dagar, må pröfva, om qvarstaden skall ega bestånd. Sker det ej, och är icke qvarstad inom en månad häfven, ege boktryckare rätt i enahanda ordning, som handräckning till qvarstadens beläggande meddelad blifvit, att fordra dess brytande, hvilket icke vägras må, vid ansvar af embetets förlust.

Chefen för Justitie-departementet — — — — — erhållas.

12:o. I frågor om qvarstad böra, i sådant fall, Konungens Befallningshafvande, magistrat eller kronobetjent ovägerligen och vid ansvar biträda; dock må — — — — — inlemnad.

* * *

6:o) 2 § 4:o tryckfrihetsförordningen:

Tryckfrihetsförordningen.

§ 2.

4:o. I grund af — — — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll — — — — — icke uppenbara.

Att ej några — — — — — böte femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — skriften konfiskeras.

Att, i hvad rättegångsmål — — — — — böte femtio riksdaler.

Det skall ock — — — — — sexton skillingar.

Att protokoll — — — — — sexton skillingar.

Att ingen må — — — — — sexton skillingar.

Att ansökning om patent äfvensom öfriga handlingar i ärende angående sådan ansökning samt patentmyndighetens protokoll och beslut deri icke må, i hvad de angå uppfinning, derå ej patent beviljats, utan sökandens medgifvande utlemnas i vidsträcktare mån än som föranledes af gällande förordning angående patent och de ytterligare föreskrifter, som kunna, i den ordning 87 § regeringsformen stadgar, varda meddelade. Den häremot bryter, böte femtio riksdaler.

* * *

7:o) 3 § 13:o tryckfrihetsförordningen:

Tryckfrihetsförordningen.

§ 3.

Under de förutsatta vilkor, att, vid pröfningen af en skrift eller ansvaret för densamma, de, på hvilka en sådan pröfning ankomma kan, i fall, som tvetydiga synas, hellre fria än fälla, alltid mera må fästa sin uppmärksamhet på ämnets och tankens, än på uttryckets lagstridighet, på skriftens åsyftning, än på framställningssättet, och alltid utan rättighet att, i hvilket fall som helst, draga obestämda slutföljder af uttrycken, skola såsom missbruk af tryckfriheten anses:

13:o. Framställning, som sårar tukt och sedlighet; brottet skall straffas enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

Såsom allmän regel — — — — — icke för brottsligt ansett.

Stockholm den 14 februari 1900.

Med undersåtlig vördnad.
